

องค์การสุรา
กรมสรรพสามิต

LIQUOR DISTILLERY
ORGANIZATION

รายงานผลการดำเนินงาน
ด้านการบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคล
ประจำปี พ.ศ. 2566

บทนำ

องค์การสุรา กรมสรรพสามิต ได้ดำเนินการทบทวนแผนแม่บทด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล ปีงบประมาณ 2566 - 2570 และแผนปฏิบัติการด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล ประจำปีงบประมาณ 2566 ร่วมกับผู้บริหารและตัวแทนอีก 7 Enables โดยได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูลและศึกษาปัจจัยนำเข้าที่สำคัญและเกี่ยวข้องกับการทบทวนแผนแม่บทด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล สํารวจและวิเคราะห์รวบรวมข้อมูลปัจจัยสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกที่เกี่ยวข้อง และสภาพปัจจุบันด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล (SWOT Analysis) และวิเคราะห์ด้วยเครื่องมือ TOWS Matrix เพื่อวิเคราะห์และกำหนดเป็นกลยุทธ์การบริหารทรัพยากรบุคคล ที่มีผลต่อการบรรลุเป้าประสงค์ทางยุทธศาสตร์ ตลอดจนทิศทาง นโยบาย ปัจจัยเสี่ยงองค์กร และข้อมูลอดีต ปัจจุบันและอนาคตที่อาจส่งผลให้แผนแม่บทดังกล่าวไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมาย โดยการทบทวนแผนแม่บทด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล ได้ดำเนินการภายใต้ยุทธศาสตร์และกลยุทธ์เดิม และได้มีการปรับปรุงยุทธศาสตร์และกลยุทธ์ ให้มีความทันสมัยและเป็นปัจจุบัน รวมถึงได้มีการปรับปรุงแผนปฏิบัติการด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล ให้มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์และกลยุทธ์

จากการศึกษา วิเคราะห์ ข้างต้น สามารถนำมากำหนดเป็นกรอบแนวทางการบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคลขององค์การสุรา ให้สามารถตอบสนองการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ขององค์การสุรา นโยบายภาครัฐ ความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งภายในและภายนอกองค์กร ดังนี้

วิสัยทัศน์การบริหารทรัพยากรบุคคล
ดำเนินการบริหารและพัฒนาระบบด้านบริหารทรัพยากรบุคคล และพัฒนาสมรรถนะบุคลากร เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานที่เป็นเลิศ

พันธกิจการบริหารทรัพยากรบุคคล
1. พัฒนาระบบด้านบริหารทรัพยากรบุคคลที่มีประสิทธิภาพ และสนับสนุนภารกิจขององค์การสุรา 2. พัฒนาสมรรถนะบุคลากร เพื่อรองรับการเติบโตและความก้าวหน้าในอนาคต 3. ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีของบุคลากร ทั้งทางร่างกาย จิตใจ และสภาพแวดล้อมในการทำงาน

เป้าประสงค์หลักการบริหารทรัพยากรบุคคล
1. เพื่อปฏิบัติงานให้บรรลุตามภารกิจขององค์การสุรา ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล 2. มีโครงสร้างพื้นฐานทางด้านการบริหารทรัพยากรบุคคลที่ครอบคลุมการบริหารงาน และสนับสนุนการปฏิบัติงาน 3. เสริมสร้างและพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถและสมรรถนะตามที่องค์กรกำหนด 4. สร้างความก้าวหน้าในสายงานให้แก่บุคลากร และพัฒนาบุคลากรให้ศักยภาพสูง เพื่อรองรับการสืบทอดตำแหน่งระดับบริหารหรือตำแหน่งที่มีความสำคัญได้ทันความต้องการ 5. ส่งเสริมกระบวนการบริหารจัดการทรัพยากรบุคคลให้มีความถูกต้อง ชัดเจน โปร่งใส และตรวจสอบได้ 6. ส่งเสริมให้บุคลากรมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความสุข และมีสภาพแวดล้อมที่สนับสนุนการดำเนินงาน

ผลการดำเนินงานตามแผนแม่บทด้านการบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคล พ.ศ. 2566

โครงการตามแผนแม่บทด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล งบประมาณ 2566 – 2570 ที่ดำเนินการในปี 2566 มีรายละเอียดผลการดำเนินการ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาเชิงกลยุทธ์สู่การวางแผน การบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคล

โครงการ	ผลการดำเนินการ	งบประมาณ (ล้านบาท)		ระยะเวลา ดำเนินการ
		ได้รับอนุมัติ	ใช้งบจริง	
1. โครงการจัดทำและทบทวนแผนแม่บทและแผนปฏิบัติการด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล ปี 2567	ดำเนินการปรับปรุงและทบทวนแผนแม่บทด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล ปีงบประมาณ 2566 - 2570 (ฉบับทบทวนประจำปีงบประมาณ 2567) และแผนปฏิบัติการด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล ประจำปีงบประมาณ 2567 เรียบร้อยแล้ว โดยได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการพัฒนาทรัพยากรบุคคล เมื่อวันที่ 15 กันยายน 2566 และได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการบริหารกิจการขององค์การสุราฯ เมื่อวันที่ 18 กันยายน 2566	-	-	ตุลาคม 65 - กันยายน 66
2. โครงการปรับปรุงโครงสร้างองค์กร และปรับปรุงโครงสร้างบุคลากร ปี 2566 – 2567	เมื่อวันที่ 25 กรกฎาคม 2566 องค์การสุราฯ นำเสนอผลการดำเนินงานโครงการปรับปรุงโครงสร้างองค์กร และปรับปรุงโครงสร้างบุคลากร ระยะที่ 1 ให้คณะกรรมการพัฒนาทรัพยากรบุคคลรับทราบ โดยผลการดำเนินงานระยะที่ 1 ที่ปรึกษาได้วิเคราะห์ปัญหาความต้องการ และแนวทางในการปรับปรุงโครงสร้างขององค์การสุราฯ ซึ่งที่ปรึกษาเห็นว่าคุณลักษณะโครงสร้างองค์กรที่ตอบสนองต่อการขับเคลื่อนองค์กร ตามแผนวิสาหกิจ ประจำปี 2566 - 2570 และบริบทอื่น ๆ สามารถจำแนกเป็นรายประเด็นต่าง ๆ ที่ควรมีการปรับโครงสร้างองค์กรและอำนาจหน้าที่ในแต่ละด้านดังรายละเอียดคุณลักษณะโครงสร้างองค์กรที่เหมาะสมซึ่งจากคุณลักษณะโครงสร้างองค์กรที่เหมาะสมขององค์การสุราฯ ในด้านต่าง ๆ สามารถสรุปการปรับปรุงโครงสร้างองค์กรใหม่ ได้เป็น 4 ฝ่าย 8 กอง 25 แผนก ซึ่งมีการปรับเพิ่มเป็น 1 ฝ่าย 2 กอง 3 แผนก	0.50	0.50	ตุลาคม 65 - กันยายน 66

โครงการ	ผลการดำเนินการ	งบประมาณ (ล้านบาท)		ระยะเวลา ดำเนินการ
		ได้รับอนุมัติ	ใช้งบจริง	
	เมื่อวันที่ 15 กันยายน 2566 องค์การสุราฯ นำเสนอผลการดำเนินงานโครงการปรับปรุงโครงสร้างองค์กร และปรับปรุงโครงสร้างบุคลากร ระยะที่ 1 ให้คณะกรรมการพัฒนาทรัพยากรบุคคลเพื่อพิจารณาอนุมัติ โดยผลการดำเนินงานระยะที่ 2 ที่ปรึกษาได้ดำเนินการการประชุมร่วมกันคณะผู้บริหารระดับหัวหน้ากองขึ้นไป และผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อสรุปข้อมูลโครงสร้างองค์กรใหม่และศึกษาลักษณะงาน หน้าที่ และความรับผิดชอบของหน่วยงานต่าง ๆ ตามโครงสร้างองค์กรที่ได้ออกแบบใหม่ในระยะที่ 1 เพื่อนำข้อมูลไปประกอบใช้ในส่วนของการดำเนินการระยะที่ 2 รวมถึงประชุมสนทนากลุ่ม (Focus Group) ผู้แทนตำแหน่งงานทุกตำแหน่งตามที่ได้ปรับปรุง ทบทวน และกำหนดตำแหน่งงานของพนักงานให้สอดคล้องกับโครงสร้างองค์กรที่ได้ออกแบบใหม่ เพื่อให้ข้อมูลและความคิดเห็นในเรื่องบทบาทหน้าที่และรายละเอียดอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำใบกำหนดหน้าที่งาน (Job Description) ของตำแหน่งต่าง ๆ ซึ่งจัดทำขึ้นใหม่ ปัญหาและอุปสรรค : มีการนำเสนอข้อมูลและปรับแก้ไข ทำให้การดำเนินงานล่าช้ากว่าแผนงานที่กำหนดไว้ ซึ่งแผนงานอาจล่าช้ากว่าประมาณ 1 เดือน			
3. โครงการบริหาร อัตรากำลังและ สรรหาบุคลากร ปี 2566	ดำเนินการจัดทำหลักเกณฑ์การสรรหา คัดเลือก และการแต่งตั้งบุคลากรสำหรับตำแหน่งผู้บริหารระดับสูงขึ้นใหม่ รวมถึงวิธีการและหลักเกณฑ์สรรหาบุคลากรในแต่ละระดับ ซึ่งมีผลการดำเนินการสรรหาบุคลากร ได้แก่ ระดับบริหาร ระดับปฏิบัติการ และดำเนินการจัดทำแบบทดสอบสำหรับการคัดเลือกบุคคลเข้ารับการคัดเลือกขึ้นใหม่ในทุกตำแหน่งงานที่มีการสรรหา โดยมุ่งเน้นความรู้ในหน้าที่การปฏิบัติงานหลักของตำแหน่งงาน	0.40	0.19	ตุลาคม 65 - กันยายน 66

โครงการ	ผลการดำเนินการ	งบประมาณ (ล้านบาท)		ระยะเวลา ดำเนินการ
		ได้รับอนุมัติ	ใช้งบจริง	
	<u>ปัญหาและอุปสรรค</u> : มีการปรับแผนการสรรหาให้มีการสรรหาจำนวนหลายครั้งในแต่ละตำแหน่ง เนื่องจากไม่มีผู้การการคัดเลือก และในระหว่างปี มีอัตราการลาออกของพนักงานจำนวนหลายอัตรา และเมื่อคัดเลือกพนักงานเข้ามาแล้ว พนักงานไม่สามารถปฏิบัติงานได้ตามเป้าหมาย ทำให้ไม่ผ่านการทดลองปฏิบัติงาน			

ยุทธศาสตร์ที่ 2 ส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรเพื่อมุ่งสู่องค์กรที่มีสมรรถนะสูง

โครงการ	ผลการดำเนินการ	งบประมาณ		ระยะเวลา ดำเนินการ
		ได้รับอนุมัติ	ใช้งบจริง	
1. โครงการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพบุคลากรและคณะกรรมการบริหารฯ เพื่อรองรับการแข่งขันของธุรกิจแอลกอฮอล์ ปี 2566	ดำเนินการฝึกอบรมและพัฒนาตามแผนการพัฒนาศักยภาพบุคลากร <u>ปัญหาและอุปสรรค</u> : ผู้เข้ารับการอบรมยังไม่มีรายงานผลการฝึกอบรมที่แสดงให้เห็นถึงการนำผลการอบรมมาใช้ได้อย่างเกิดประโยชน์และมีประสิทธิภาพ อาทิ การอบรมในส่วนของระบบมาตรฐานคุณภาพแต่หน่วยงานและองค์กร ยังได้รับ การร้องขอให้แก้ไขข้อบกพร่อง (CAR : Corrective Action Request)	5.58	2.27	ตุลาคม 65 - กันยายน 66
โครงการพัฒนาและปรับปรุงการประเมินสมรรถนะ (Competency) ปี 2566 – 2567	ดำเนินการทบทวนและปรับปรุงสมรรถนะให้มีความชัดเจนสอดคล้องสภาพการดำเนินธุรกิจ และค่านิยมวัฒนธรรมองค์กร THAIS โดยจะนำ (ร่าง) สมรรถนะ นำเสนอผู้บริหารในเดือนกันยายน 2566 เพื่อนำไปปรับใช้สำหรับการประเมินผลสมรรถนะพนักงานประจำปี 2567 <u>ปัญหาและอุปสรรค</u> : ไม่มี	-	-	ตุลาคม 65 - กันยายน 66

โครงการ	ผลการดำเนินการ	งบประมาณ		ระยะเวลา ดำเนินการ
		ได้รับอนุมัติ	ใช้งบจริง	
โครงการพัฒนา เส้นทางความ ก้าวหน้าในสายงาน (Career Path) ปี 2566-2567	ทบทวนคู่มือและหลักเกณฑ์ในปี 2566 โดยระบบการบริหารเส้นทางอาชีพประกอบด้วย องค์ประกอบหลักได้แก่ 1. แผนการบริหารเส้นทางอาชีพ (Career Planning) เป็นแนวทางการพัฒนาบุคลากรในองค์กร และบริหารบุคลากรภายในหน่วยงานที่มีความรู้ความสามารถ ทักษะความเป็นผู้นำและพร้อมในการเป็นผู้บริหาร รวมถึงผู้ชำนาญการในหน่วยงานนั้น ๆ ที่สอดคล้องกับบริบทขององค์กร 1.1 เส้นทางอาชีพ (Career Path) แผนผังที่ บ่งบอกหรือแสดงลำดับความก้าวหน้าในอาชีพของแต่ละตำแหน่งในองค์กร 1.2 แผนความก้าวหน้าทางอาชีพรายบุคคล (IDP) เป็นแผนการพัฒนาความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงานของพนักงานแต่ละคน 2. แผนการสืบทอดตำแหน่ง (Succession Plan) เป็นการวางแผนทดแทนตำแหน่งงานเพื่อมุ่งพัฒนาศักยภาพ และเตรียมความพร้อมให้พนักงานที่มีความสามารถและศักยภาพสูง ทั้งนี้ต้องทบทวนให้สอดคล้องกับการปรับปรุงโครงสร้างองค์กร และการกำหนดตำแหน่งใหม่ ปัญหาและอุปสรรค : ไม่มี	-	-	ตุลาคม 65 - กันยายน 66
4. โครงการพัฒนา บุคลากรให้มี ศักยภาพสูง (Talent Management) ปี 2566-2567	ได้ทบทวนคู่มือและหลักเกณฑ์ในปี 2566 โดยกำหนดแนวทางพัฒนาศักยภาพบุคลากรผู้มีศักยภาพสูง ดังนี้ 5.1 ดำเนินการพัฒนาหลักสูตรการพัฒนาผู้มีศักยภาพสูงโดยใช้หลักการพัฒนาบุคลากรในรูปแบบ Non – Classroom มากกว่ารูปแบบ Classroom และการพัฒนาในรูปแบบอื่น ๆ ที่แผนกบริหารงานบุคคลผู้บังคับบัญชาของพนักงานศักยภาพสูง และคณะกรรมการฯ พิจารณาเห็นร่วมกัน	-	-	ตุลาคม 65 - กันยายน 66

โครงการ	ผลการดำเนินการ	งบประมาณ		ระยะเวลา ดำเนินการ
		ได้รับอนุมัติ	ใช้งบจริง	
	5.2 ดำเนินการมอบหมายให้พนักงานศักยภาพสูงคิดริเริ่มแผนงาน/โครงการ สำหรับการพัฒนาและยกระดับสายงาน เช่น กระบวนการ แนวทาง วิธีการที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่เป็นรูปธรรมเกิดประสิทธิภาพและเป็นประโยชน์ต่อการสุราฯ (Business Impact) และนำเสนอคณะกรรมการฯ พิจารณาให้ความเห็นชอบแผนงาน/โครงการ 5.3 ดำเนินการให้ผู้มีศักยภาพสูงถอดบทเรียนและแลกเปลี่ยนเรียนรู้สู่ระบบการจัดการความรู้ (KM) ขององค์การสุราฯ ทั้งนี้ต้องทบทวนให้สอดคล้องกับการปรับปรุงโครงสร้างองค์กร และการกำหนดตำแหน่งใหม่ ปัญหาและอุปสรรค : ไม่มี			
5. โครงการพัฒนาแผนสืบทอดตำแหน่ง (Succession Plan) ปี 2566-2567	ได้ทบทวนคู่มือและหลักเกณฑ์ในปี 2566 โดยกำหนดหลักเกณฑ์และขั้นตอน ดังนี้ 1. การกำหนดเป้าหมายการสืบทอดตำแหน่ง 2. การกำหนดตำแหน่งงานหลักหรือตำแหน่งงานเป้าหมาย 3. กำหนดคุณสมบัติและสมรรถนะที่จำเป็นต่อตำแหน่งงาน 4. ประเมินความสามารถและศักยภาพของบุคคล 5. พัฒนาผู้สืบทอดตำแหน่ง 6. การเข้าสู่ตำแหน่งและการประเมินความต่อเนื่อง ทั้งนี้ต้องทบทวนให้สอดคล้องกับการปรับปรุงโครงสร้างองค์กร และการกำหนดตำแหน่งใหม่ ปัญหาและอุปสรรค : ไม่มี	-	-	ตุลาคม 65 - กันยายน 66

ยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนาระบบสื่อสารและระบบสารสนเทศให้มีประสิทธิภาพ และเสริมสร้างคุณภาพชีวิต
ตามหลักธรรมาภิบาล

โครงการ	ผลการดำเนินการ	งบประมาณ		ระยะเวลา ดำเนินการ
		ได้รับอนุมัติ	ใช้งบจริง	
1. โครงการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ปี 2566	ดำเนินการสื่อสาร เผยแพร่ เพิ่มช่องทางของสื่อต่าง ๆ เพื่อประชาสัมพันธ์กิจกรรมเสริมสร้างบรรยากาศและพฤติกรรมที่ดีเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณ และดำเนินการรายงานผลประโยชน์ทับซ้อน สำหรับผู้อำนวยการ พนักงานองค์การสุรา และลูกจ้าง เพื่อรายงานคณะกรรมการบริหารกิจการขององค์การสุรา โดยผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสของหน่วยงานภาครัฐ ประจำปี 2566 องค์การสุรา ได้คะแนน 95.94 ปัญหาและอุปสรรค : มีการสื่อสารให้พนักงานรับรู้ แต่ยังไม่สามารถสร้างความตระหนักให้เกิดขึ้นได้ อันจะนำไปสู่การปรับใช้นโยบาย คู่มือ และแนวทางปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ	0.15	0.11	ตุลาคม 65 - กันยายน 66
2. โครงการพัฒนาระบบประชาสัมพันธ์องค์กร ปี 2566	ช่องทางการสื่อสารที่องค์การสุรา ใช้ในปัจจุบันมีดังนี้ 1. ไลน์กลุ่ม LDO สื่อสารภายใน 2. เพจ องค์การสุรา กรมสรรพสามิต Liquor Distillery Organization 3. เว็บไซต์ www.liquor.or.th โดยในแต่ละช่องทางการสื่อสารได้จัดกลุ่มประเภทของข้อมูลที่จะสื่อสารและประชาสัมพันธ์ตามความเหมาะสม ปัญหาและอุปสรรค : การกลั่นกรองสื่อประชาสัมพันธ์บางส่วน ยังไม่ครบถ้วนและครอบคลุมประเด็นที่มีความสำคัญทำให้การสื่อสารผิดวัตถุประสงค์	-	-	ตุลาคม 65 - กันยายน 66
3. โครงการเสริมสร้างความผูกพัน ต่อองค์กรและสร้างแรงจูงใจ	- จัดกิจกรรมแข่งขันกีฬาภายในองค์การสุรา เพื่อเสริมสร้างความผูกพันและความสามัคคีระหว่างพนักงานและผู้บริหารในระหว่างวันที่ 26-28 ธันวาคม 2565	3.50	0.50	ตุลาคม 65 - กันยายน 66

โครงการ	ผลการดำเนินการ	งบประมาณ		ระยะเวลา ดำเนินการ
		ได้รับอนุมัติ	ใช้งบจริง	
ในการทำงาน ปี 2566	- ปรับปรุงบ้านพักพนักงาน พื้นที่ในการออกกำลังกายสำหรับพนักงานบริเวณสโมสรบ้านพักพนักงาน และพื้นที่บริเวณโดยรอบ - ดำเนินการสำรวจความพึงพอใจและความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานองค์การสุราฯ ประจำปี 2566 เมื่อวันที่ 25-31 กรกฎาคม 2566 ผลสำรวจได้รับคะแนน 3.54 คะแนน <u>ปัญหาและอุปสรรค</u> : ไม่มี			
4. โครงการบริหารและจัดการด้านอาชีวอนามัยความปลอดภัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน ปี 2566	- แผนบริหารจัดการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานได้รับการอนุมัติ - ดำเนินการตรวจสอบสุขภาพประจำปีของพนักงาน และตรวจสอบสุขภาพตามปัจจัยเสี่ยง เมื่อวันที่ 23 พฤศจิกายน 2565 - จัดกิจกรรมให้ความรู้ทางด้านอาชีวอนามัย ความปลอดภัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานในงาน LDO Culture เมื่อวันที่ 14 ธันวาคม 2565 - ตรวจวัดสภาพแวดล้อมในการทำงาน - ตรวจสอบการทำงานและบำรุงรักษาระบบดับเพลิง - จัดกิจกรรมให้ความรู้ทางด้านอาชีวอนามัย ความปลอดภัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน - ทดสอบอุปกรณ์ดับเพลิง เพื่อเตรียมความพร้อมในการซ้อมดับเพลิงและฝึกซ้อมอพยพหนีไฟ ในวันที่ 28 กันยายน 2566 - จัดกิจกรรมให้ความรู้ทางด้านอาชีวอนามัย ความปลอดภัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานในงาน LDO Culture เมื่อวันที่ 30 พฤศจิกายน 2566 <u>ปัญหาและอุปสรรค</u> : ไม่มี	2.60	1.01	ตุลาคม 65 - กันยายน 66

โครงการ	ผลการดำเนินการ	งบประมาณ		ระยะเวลา ดำเนินการ
		ได้รับอนุมัติ	ใช้งบจริง	
5. โครงการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารทรัพยากรบุคคล ปี 2566	ดำเนินการสำรวจการใช้งานระบบระบบบริหารจัดการทรัพยากรบุคคล ทั้งในส่วนของ Admin HR และ User รวมถึงรวบรวมและสรุปข้อมูลระบบที่ต้องการแก้ไขปัญหาที่เกิดจากการใช้งานระบบ/ ระบบที่ยังไม่มีการใช้งานหรือใช้งานไม่ได้/สิ่งที่ต้องการให้พัฒนาระบบเพื่อสนับสนุนการใช้งาน เพื่อนำมาจัดทำแนวทางการพัฒนาระบบเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานในช่วง Maintenance Service Agreement (MA) และระหว่างการใช้งานระบบได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาของระบบที่เกิดจากการใช้งานและพัฒนาระบบเพื่อสนับสนุนการใช้งานของผู้ปฏิบัติงาน โดยร่วมกับแผนกสารสนเทศและทีม ERP ปัญหาและอุปสรรค : ความผิดพลาดที่เกิดขึ้นจากการใช้งานระบบทั้งระบบผิดพลาดหรือผู้ใช้งานผิดพลาด ทำให้ การดำเนินงานล่าช้า แต่สามารถดำเนินการแก้ไขได้ทันเวลา	-	-	ตุลาคม 65 - กันยายน 66
6. โครงการทบทวนปรับปรุง แก้ไขระเบียบข้อบังคับและแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการบริหารทรัพยากรบุคคล ปี 2566 - 2567	ดำเนินการรวบรวมระเบียบข้อบังคับและแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการบริหารทรัพยากรบุคคล ดังนี้ 1. ร่างระเบียบองค์การสุราฯ ว่าด้วยรูปแบบของพนักงานองค์การสุรา 2. ร่างระเบียบองค์การสุราฯ ว่าด้วยค่าเล่าเรียนบุตร 3. ข้อบังคับองค์การสุราฯ ว่าด้วยระเบียบพนักงานองค์การสุราฯ พศ. 2561 4. ร่างระเบียบองค์การสุราฯ ว่าด้วยเงินบริจาค 5. ร่างระเบียบองค์การสุราฯ ว่าด้วยระเบียบสวัสดิการ 6. ร่างระเบียบองค์การสุราฯ ว่าด้วยการใช้ลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ และการเก็บรักษาเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ 7. ร่างระเบียบองค์การสุราฯ ว่าด้วยการจัดหาโทรศัพท์เคลื่อนที่ และการใช้บริการ	-	-	ตุลาคม 65 - กันยายน 66

โครงการ	ผลการดำเนินการ	งบประมาณ		ระยะเวลา ดำเนินการ
		ได้รับอนุมัติ	ใช้งบจริง	
	- คณะกรรมการพิจารณาแก้ไขระเบียบ ข้อบังคับ องค์การสุรา กรมสรรพสามิต ตามคำสั่งที่ 151/2565 ลงวันที่ 11 สิงหาคม 2565 ได้มีการประชุมเมื่อวันที่ 13 มกราคม 2566 ซึ่งได้มีมติให้ปรับปรุง แก้ไข ระเบียบ ข้อบังคับ และแนวปฏิบัติ จำนวน 2 เรื่องก่อน ดังนี้ 1. ร่างระเบียบหลักเกณฑ์การเก็บอัตราค่าบริการ ตรวจวิเคราะห์ (บริการรับตรวจวิเคราะห์ผลิตภัณฑ์เอทานอล) 2. ร่างข้อบังคับองค์การสุรา ว่าด้วยการเงินและการบัญชี โดยคณะกรรมการฯ ได้ร่วมกันพิจารณาร่าง ระเบียบ จำนวน 2 ฉบับ ซึ่งมีแก้ไขจึงได้มอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการปรับแก้ไขตามข้อสังเกตของคณะกรรมการ เพื่อนำเสนอคณะอนุกรรมการด้านกฎหมายต่อไป ปัญหาและอุปสรรค : ขั้นตอนการพิจารณาทบทวน แก้ไข ปรับปรุงระเบียบข้อบังคับ และแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องมีหลายขั้นตอน			

รายงานสรุปผลการดำเนินงานภาพรวมของการบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคล ประจำปี พ.ศ. 2566

ข้อมูลด้านการบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคล

แผนบริหารงานบุคคล มีหน้าที่ควบคุม ดูแล การปฏิบัติงานของส่วนงานด้านบุคลากร วิเคราะห์และวางแผนการบริหารงานด้านบุคลากร พัฒนาโครงสร้างองค์กรและศักยภาพของบุคลากร กำหนด ตำแหน่ง/วางแผนอัตรากำลัง การสรรหา/บรรจุ/แต่งตั้ง ทะเบียนข้อมูลประวัติต่าง ๆ โครงสร้างอัตรา ค่าตอบแทน การเลื่อนขั้นเงินเดือน การฝึกอบรม/สัมมนา การประเมินผลการปฏิบัติงานและการฝึกอบรม จัดทำคำสั่ง งานด้านสวัสดิการต่าง ๆ งานแรงงานสัมพันธ์ การเสนอขอรับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ และกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ดำเนินการทางวินัยและจรรยาบรรณของบุคลากร โดยมีระบบการควบคุมภายใน และการบริหารความเสี่ยงที่ดี และปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

ในปีงบประมาณ 2566 ได้ดำเนินการเพื่อสนับสนุนยุทธศาสตร์องค์กร และตามหลักเกณฑ์ การประเมินผลการปฏิบัติงานทรัพยากรบุคคลของรัฐวิสาหกิจ มีผลการดำเนินงาน ดังนี้

1. ยุทธศาสตร์ /กลยุทธ์ ด้านบริหารและพัฒนาทุนมนุษย์

องค์การสุราฯ มีการจัดทำแผนแม่บทด้านการบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคล โดยมีการ วิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน/ภายนอก SWOT Analysis ครอบคลุมถึงปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหาร ทุนมนุษย์และการดำเนินธุรกิจขององค์กร และนำมาวิเคราะห์ประเด็นยุทธศาสตร์และเป้าประสงค์โดยใช้ ตาราง TOWS Matrix ซึ่งได้มีการพิจารณาความสอดคล้องและความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์องค์กร และมีการ แปลงยุทธศาสตร์ด้าน HR เป็นแผนปฏิบัติการประจำปี รวมถึงในปี 2566 ได้มีการทบทวนแผนแม่บทฯ ดังกล่าว เพื่อให้สอดคล้องกับแผนวิสาหกิจองค์การสุราฯ ประจำปีงบประมาณ 2566-2570 (ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ 2566)

แผนการปฏิบัติการด้าน HR มีการกำหนดเป้าหมาย และตัวชี้วัดที่ครอบคลุมทั้ง Output และ Outcome ที่สามารถสะท้อนถึงความสำเร็จของโครงการ และแผนแม่บทฯ ดังกล่าว ได้จัดทำให้ มีความเชื่อมโยงระหว่างยุทธศาสตร์ด้าน HR กับวิสัยทัศน์ พันธกิจ กลยุทธ์ทางธุรกิจ รวมถึงบูรณาการกับ ระบบ/แผนงานที่สำคัญ ดังนี้

1) การกำกับดูแลที่ดีและการนำองค์กร (CG) โดยจัดกิจกรรมการทบทวนความรู้ความเข้าใจ ให้กับผู้บริหารและพนักงานในการปฏิบัติตามคู่มือการกำกับดูแลที่ดี การประเมินผลภาครัฐ และแสดง เจตจำนงการต่อต้านการทุจริต รวมถึงทบทวนคู่มือจริยธรรม/จรรยาบรรณ และเผยแพร่ ให้ผู้ที่เกี่ยวข้อง รับทราบ เพื่อสร้างการรับรู้ และพัฒนาคณะกรรมการบริหารกิจการขององค์การสุราฯ กรมสรรพสามิต ในเรื่อง การกำกับดูแลที่ดี

2) การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์ (SP) โดยทบทวนแผนแม่บทด้านการบริหารและพัฒนา ทรัพยากรบุคคล และแผนปฏิบัติการด้านการบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคล เพื่อให้มีความสอดคล้องและ สนับสนุนแผนวิสาหกิจองค์การสุราฯ

3) การบริหารความเสี่ยงและควบคุมภายใน (RM&IC) โดยการประเมินควบคุมภายใน (ปค. 5) และประเมินความเสี่ยงภายในหน่วยงาน และงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคล เพื่อจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยง กำหนดแนวทางการดำเนินงาน และติดตามผล รวมถึงบูรณาการนโยบาย GRC ร่วมกับค่านิยมองค์กร (THAIS) และจัดทำ HR Audit

4) การมุ่งเน้นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและลูกค้า (SCM) โดยการพัฒนาทักษะพนักงานขายและผู้ที่เกี่ยวข้องให้มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่เกี่ยวกับการตลาดและการขาย ดังนี้ การตลาดเชิงรุก / การเลือกตลาดเป้าหมาย / การจำหน่ายแบบ Direct sales / การจัดอุปสรรคในกระบวนการจำหน่าย / การสร้างความสัมพันธ์กับลูกค้า (CRM) และในส่วนของพนักงาน มีการสำรวจระดับความผูกพันต่อองค์กรและปัจจัยที่เกี่ยวข้องของพนักงานองค์การสุรา ประจำปี 2566 โดยมีประเด็นข้อคำถาม ได้แก่ ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยลักษณะงาน ความคิดเห็นเกี่ยวกับความผูกพันต่อองค์กร ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ซึ่งผลสำรวจระดับความผูกพันต่อองค์กรและความพึงพอใจโดยรวมอยู่ที่ 3.54 จากคะแนนเต็ม 5 คะแนน และได้มีการนำผลจากการสำรวจดังกล่าว มาใช้ในการจัดทำแผนการสร้าง ความผูกพันของพนักงานองค์การสุรา และแผนการดำเนินงานของแผนกบริหารงานบุคคลประจำปีงบประมาณ 2567-2568

5) การพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัล (DT) โดยเพิ่มสมรรถนะทางด้านดิจิทัลเป็นสมรรถนะของพนักงานองค์การสุราฯ มีการพัฒนาระบบการจัดเก็บองค์ความรู้เป็นแบบ e-Learning มีการใช้งานระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ มีการใช้งานระบบสารสนเทศ ERP (ระบบบริหารจัดการทรัพยากร) และนำข้อมูลสารสนเทศในด้านต่าง ๆ ที่มีอยู่ในระบบ ERP ไปใช้งานในการวิเคราะห์และคาดการณ์ เพื่อการตัดสินใจในด้านต่าง ๆ

6) การจัดการความรู้และนวัตกรรม (KM&IM) จัดทำ ทบทวน และปรับปรุงคู่มือปฏิบัติงาน รายตำแหน่งหรือหน่วยงาน เพื่อสร้างองค์ความรู้ และการหมุนเวียนงาน มีสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญประจำปี เพื่อจัดเก็บองค์ความรู้ มีการจัดอบรมให้ความรู้พนักงานในส่วนของการจัดทำองค์ความรู้ภายในองค์กร มีการพัฒนาระบบการจัดเก็บ รวบรวม เรียบเรียง การจัดการความรู้ และคลังความรู้ที่สอดคล้องกับกระบวนการหลักทางธุรกิจ มีการจัดทำการวิเคราะห์ความเสี่ยง (Knowledge Risk) และเชื่อมโยงกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ มีการพัฒนาสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ การจัดการความรู้ เพื่อสร้างความตระหนัก ความเข้าใจ การมีส่วนร่วม และการสร้างแรงจูงใจด้านการจัดการความรู้

7) การตรวจสอบภายใน (IA) โดยให้ความร่วมมือในการตรวจสอบกระบวนการปฏิบัติงาน และเอกสารที่เกี่ยวข้อง และมุ่งเน้นการพัฒนาระบบบริหารจัดการองค์กรให้โปร่งใสตรวจสอบได้ ซึ่งจะเชื่อมโยงกับแผน HR Audit

2. การบริหารทุนมนุษย์

2.1 อัตรากำลัง

องค์การสุราฯ มีการกำหนดแผนอัตรากำลังประจำปี โดยมุ่งเน้นการสรรหาทดแทนตำแหน่งงานที่ว่างลง นอกจากนี้ มีการกำหนดโครงสร้างงานและกลุ่มของงาน (Job family) วิเคราะห์ภาระงาน (Workload) และค่าใช้จ่ายด้านบุคลากรต่อคน และมีจัดทำแผนอัตรากำลังระยะสั้น (ปีงบประมาณ 2566-2567) และแผนอัตรากำลังระยะยาว 3 ปี (2568-2570) โดยกำหนดโครงสร้างหน่วยงาน หน้าที่ความรับผิดชอบ การกำหนดตำแหน่ง การจัดอัตรากำลังโครงสร้างให้เหมาะสมกับภารกิจอำนาจหน้าที่ ตลอดจนเพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนอัตรากำลัง การสรรหา การพัฒนาบุคลากรให้เกิดตามเหมาะสมการบริหารงาน เกิดประโยชน์สูงสุดต่อหน่วยงาน เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจอำนาจหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีกรอบแนวคิด ขอบเขตในการจัดทำแผนอัตรากำลัง ดังนี้

- 1) วิเคราะห์ภารกิจ อำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบขององค์การสุรา
- 2) กำหนดโครงสร้างการแบ่งส่วนงานภายใน และการจัดระบบงาน
- 3) การวิเคราะห์ต้นทุนค่าใช้จ่ายด้านกำลังคน Supply pressure
- 4) การวิเคราะห์กระบวนการและเวลาที่ใช้ในการปฏิบัติงาน (Workload Study)
- 5) การวิเคราะห์ข้อมูลจากความคิดเห็นแบบ 360 องศา (การจัดโครงสร้าง/การเกษียณอายุ

งาน/ความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง)

และมีการจัดทำคู่มือการหมุนเวียนบุคลากร (Job rotation) เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการหมุนเวียนบุคลากร (Job rotation) ที่ชัดเจนในตำแหน่งที่เหมาะสม

2.1.1 ข้อมูลบุคลากรขององค์การสุรา กรมสรรพสามิต ณ กันยายน 2565

1) บุคลากรประจำ

กลุ่ม	เพศ (คน)		ระดับการศึกษา						รวมทั้งหมด (คน)
	ชาย	หญิง	ป.เอก	ป.โท	ป.ตรี	ปวส.	มัธยม/ปวช.	ประถม	
ผู้บริหารระดับสูง	5	6	-	4	7	-	-	-	11
ผู้บริหารระดับต้น	5	5	1	5	5	-	-	-	10
บุคลากรระดับปฏิบัติการ	83	62	1	8	70	25	27	10	141
รวม	93	73	2	17	82	25	27	10	162

2) บุคลากรจ้างเหมาบริการ

กลุ่ม	เพศ (คน)		ระดับการศึกษา						รวมทั้งหมด (คน)
	ชาย	หญิง	ป.เอก	ป.โท	ป.ตรี	ปวส.	มัธยม/ปวช.	ประถม	
สำนักงาน	7	3	-	-	6	4	-	-	10
พนักงานบริการ	15	-	-	-	-	-	12	3	15
พนักงานขับรถขนส่งสินค้า	7	-	-	-	-	-	7	-	7
รวม	29	3	-	-	6	4	19	3	32

2.1.2 ตารางแสดงชื่อตำแหน่งและจำนวนบุคลากรตามโครงสร้างปัจจุบัน

ตำแหน่งงาน(ฝ่าย / ระดับ)	จำนวนบุคลากร
ผู้อำนวยการองค์การสุรา	นอกอัตรากำลัง
หัวหน้าเจ้าหน้าที่การเงิน (CFO)	นอกอัตรากำลัง
รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหาร (10)	1
พนักงานธุรการ (1-5/6)	1
หัวหน้าฝ่ายบริหาร (9)	1
พนักงานธุรการ (1-4/5)	1
รองผู้อำนวยการฝ่ายผลิต (10)	1
พนักงานธุรการ (1-5/6)	1
หัวหน้าฝ่ายผลิต (9)	1
พนักงานธุรการ (1-4/5)	1
ฝ่ายตรวจสอบภายใน	
หัวหน้าฝ่ายตรวจสอบภายใน (9)	1
ผู้ตรวจสอบภายใน (6-8)	1
ผู้ตรวจสอบภายใน (3-6)	2
กองนโยบายและแผน	
หัวหน้ากองนโยบายและแผน (8)	1
นักวิเคราะห์นโยบายและแผน (3-6)	3
เลขานุการ	
หัวหน้าเลขานุการ (7)	1
เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป (3-5/6)	1
พนักงานธุรการ (1-3)	1
กองกลาง	
หัวหน้ากองกลาง (8)	1
พนักงานธุรการ (1-3/4)	1
แผนกบริหารงานทั่วไป	
หัวหน้าแผนก (7)	1
นักบริหารงานทั่วไป (3-6)	1
เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป (3-4/5)	1
เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป (3-4)	1
พนักงานบริการงานทั่วไป (1-2)	2
แผนกบริหารงานบุคคล	
หัวหน้าแผนก (7)	1
นักทรัพยากรบุคคล (3-6)	1

ตำแหน่งงาน(ฝ่าย / ระดับ)	จำนวนบุคลากร
นักทรัพยากรบุคคล (3-5) แผนกสารสนเทศ หัวหน้าแผนก (7) นักวิชาการคอมพิวเตอร์ (3-6) นักวิชาการคอมพิวเตอร์ (3-5) แผนกกฎหมาย หัวหน้าแผนก (7) นิติกร (3-6) แผนกยานพาหนะและอาคารสถานที่ หัวหน้าแผนก (7) นักบริหารงานยานพาหนะ (3-5/6) เจ้าหน้าที่สิ่งแวดล้อม (3-4) พนักงานขับรถยนต์ (1-2/3) พนักงานขับรถยนต์ (1-2)	1 1 2 1 1 4 1 1 1 1 3
กองคลัง หัวหน้ากองคลัง (8) พนักงานธุรการ (1-3/4) แผนกบัญชี หัวหน้าแผนก (7) นักวิชาการเงิน (3-6) เจ้าหน้าที่การเงิน (3-4/5) เจ้าหน้าที่การเงิน (3-4) แผนกการเงิน หัวหน้าแผนก (7) นักวิชาการบัญชี (3-6) เจ้าหน้าที่บัญชี (3-4/5) เจ้าหน้าที่บัญชี (3-4) แผนกพัสดุ หัวหน้าแผนก (7) นักวิชาการพัสดุ (3-6) เจ้าหน้าที่พัสดุ (3-4/5) เจ้าหน้าที่พัสดุ (3-4)	1 1 1 1 1 2 1 1 1 2 1 1 1 4
กองการตลาดและจำหน่าย หัวหน้ากองการตลาดและจำหน่าย (8) พนักงานธุรการ (1-3/4)	1 1

ตำแหน่งงาน(ฝ่าย / ระดับ)	จำนวนบุคลากร
แผนกจำหน่ายผลิตภัณฑ์	
หัวหน้าแผนก (7)	1
นักการตลาด (3-6/7)	1
เจ้าหน้าที่จำหน่าย (3-4/5)	3
เจ้าหน้าที่จำหน่าย (3-4)	5
แผนกการตลาดและลูกค้าสัมพันธ์	
หัวหน้าแผนก (7)	1
นักการตลาด (3-6/7)	1
นักการตลาด (3-6)	2
เจ้าหน้าที่การตลาด (3-4/5)	1
เจ้าหน้าที่การตลาด (3-4)	1
เจ้าหน้าที่ลูกค้าสัมพันธ์ (3-4)	1
กองการผลิต	
หัวหน้ากองการผลิต (8)	1
พนักงานธุรการ (1-3/4)	1
แผนกการผลิต	
หัวหน้าแผนก (7)	1
นักวิเคราะห์แผนการผลิต (3-6/7)	1
เจ้าหน้าที่ผลิต (หมักเชื้อสา) (3-4/5)	1
เจ้าหน้าที่ผลิต (กลั่น) (3-4/5)	1
เจ้าหน้าที่ผลิต (หมักเชื้อสา) (3-4)	8
เจ้าหน้าที่ผลิต (กลั่น) (3-4)	7
แผนกบรรจุและผลิตภัณฑ์	
หัวหน้าแผนก (7)	1
เจ้าหน้าที่ปรุงแต่งและบรรจุ (3-6)	1
เจ้าหน้าที่พัสดุ (3-4/5)	1
เจ้าหน้าที่พัสดุ (3-4)	7
พนักงานบริการ (1-2/3)	1
พนักงานบริการ (1-2)	7
กองวิศวกรรมและเทคนิค	
หัวหน้ากองวิศวกรรมและเทคนิค (8)	1
วิศวกร (3-7)	1
พนักงานธุรการ (1-3/4)	2
แผนกไฟฟ้าและบำรุงรักษา	
หัวหน้าแผนก (7)	1

ตำแหน่งงาน(ฝ่าย / ระดับ)	จำนวนบุคลากร
ช่างเทคนิค (ไฟฟ้า/ซ่อมบำรุง) (3-6)	1
ช่างเทคนิค (ไฟฟ้า/ซ่อมบำรุง) (3-4/5)	2
ช่างเทคนิค (ไฟฟ้า) (3-4)	7
ช่างเทคนิค (ซ่อมบำรุง) (3-4)	6
พนักงานบริการ (1-2)	1
แผนกไอน้ำและประปา (15)	
หัวหน้าแผนก (7)	1
ช่างเทคนิค (ไอน้ำ/ประปา) (3-6)	1
ช่างเทคนิค (ไอน้ำ/ประปา) (3-4/5)	2
ช่างเทคนิค (ไอน้ำ) (3-4)	5
ช่างเทคนิค (ประปา) (3-4)	6
แผนกคลังพัสดุ	
หัวหน้าแผนก (7)	1
นักวิชาการพัสดุ (3-6)	1
เจ้าหน้าที่พัสดุ (3-4)	1
แผนกวางแผนและควบคุมการผลิต	
หัวหน้าแผนก (7)	1
เจ้าหน้าที่พัสดุ (3-4/5)	1
เจ้าหน้าที่พัสดุ (3-4)	1
พนักงานขับรถยนต์ (1-2)	1
แผนกขนส่ง	
หัวหน้าแผนก (7)	1
เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป (3-4)	1
พนักงานธุรการ (1-3)	1
พนักงานขับรถยนต์ (1-2/3)	1
พนักงานขับรถยนต์ (1-2)	8
พนักงานบริการ (1-2)	6
กองควบคุมและพัฒนาคุณภาพ	
หัวหน้ากองควบคุมและพัฒนาคุณภาพ (8)	1
พนักงานธุรการ (1-3/4)	1
แผนกวิเคราะห์และตรวจสอบคุณภาพการผลิต	
หัวหน้าแผนก (7)	1
นักวิทยาศาสตร์ (3-6/7)	1
นักวิทยาศาสตร์ (3-5)	2
พนักงานวิทยาศาสตร์ (3-4/5)	1

ตำแหน่งงาน(ฝ่าย / ระดับ)	จำนวนบุคลากร
พนักงานวิทยาศาสตร์ (3-4)	2
พนักงานบริการ (1-2)	2
แผนกสิ่งแวดล้อม	
หัวหน้าแผนก (7)	1
นักวิชาการสิ่งแวดล้อม (3-5/6)	1
เจ้าหน้าที่ความปลอดภัย (3-6)	1
เจ้าหน้าที่สิ่งแวดล้อม (3-4)	4
แผนกควบคุมคุณภาพ	
หัวหน้าแผนก (7)	1
นักวิชาการควบคุมคุณภาพ (3-5/6)	1
เจ้าหน้าที่ควบคุมคุณภาพ (3-4/5)	1
เจ้าหน้าที่ควบคุมคุณภาพ (3-4)	2

2.2 การสรรหาบุคลากร

เพื่อให้การสรรหาและคัดเลือกบุคลากรเป็นไปตามขั้นตอนที่องค์การสุราฯ กำหนดและสอดคล้องกับระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้มั่นใจว่า กระบวนการสรรหาและคัดเลือกบุคลากรเข้าดำรงตำแหน่งเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ได้บุคลากรที่มีคุณสมบัติตรงตามความต้องการขององค์การสุราฯ มีความรู้และความสามารถ ตลอดจนทักษะและประสบการณ์ที่เหมาะสม เพียงพอต่อการดำเนินงานขององค์การสุราฯ จึงได้ปรับปรุงกระบวนการที่สำคัญ ได้แก่ พัฒนารูปแบบการประกาศรับสมัครงานผ่านช่องทางที่มีความหลากหลาย ปรับปรุงกระบวนการและขั้นตอนในการสรรหาพนักงานและจัดทำเป็นคู่มือปฏิบัติงาน ปรับปรุงแบบทดสอบที่ใช้ในการคัดเลือกบุคลากร รวมถึงในส่วนของ การจ่ายค่าตอบแทน จะพิจารณาอัตราเงินเดือนแรกบรรจุจากประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน และความรู้ทางด้านคุณวุฒิการศึกษา เพื่อจูงใจผู้สมัครงานที่มีความรู้ความสามารถให้มาร่วมงานกับองค์การสุราฯ และองค์การสุราฯ มีนโยบายการบริหารงานในส่วนของ การปรับโครงสร้างองค์กรเป็นการภายในเพื่อการบริหารจัดการให้สอดคล้องกับการสรรหาบุคลากร ดังนี้

1) ผู้อำนวยการฯ มีคำสั่งให้บุคลากรที่มีอยู่หมุนเวียนงานภายในหน่วยงาน และให้ระดับผู้บังคับบัญชาในสายงานปฏิบัติหน้าที่ และ/หรือรักษาการในตำแหน่งในช่วงระหว่างที่ดำเนินการสรรหาไม่ได้ ซึ่งจะช่วยให้การดำเนินงานสามารถเป็นไปได้อย่างปกติ และช่วยในการพัฒนาศักยภาพของพนักงานทั้งในระดับปฏิบัติการและระดับบริหารอีกด้วยขององค์การสุราฯ

2) ดำเนินการจ้างพนักงาน (Outsource) ซึ่งเป็นการจ้างเหมาบริการชั่วคราว เพื่อสนับสนุนหน่วยงานที่มีภาระงานที่เพิ่มมากขึ้น

3) ปรับลดแผนกวางแผนและควบคุมการผลิต โดยให้พนักงานและรายละเอียดการปฏิบัติงานของแผนกวางแผนและควบคุมการผลิตไปรวมกับแผนกคลังพัสดุเป็นหน่วยงานเดียวกัน โดยอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของกองวิศวกรรมและเทคนิค ฝ่ายผลิต

2.3 ผลตอบแทนและสิทธิประโยชน์

องค์การสุราฯ มีการประเมินค่าจ้างของพนักงานในแต่ละตำแหน่งงาน และมีการจัดทำร่างกฎเกณฑ์และวิธีการในการปรับขึ้นค่าจ้างประจำปี จัดทำร่างโครงสร้างสวัสดิการ จัดทำร่างโครงสร้างเงินเดือน เพื่อที่จะนำมาปรับใช้ภายในองค์กร และองค์การสุราฯ มีแนวทางการพัฒนาผลตอบแทนและสิทธิประโยชน์ของบุคลากรที่มีการเปรียบเทียบโครงสร้างผลตอบแทนกับตลาดที่ครอบคลุมเงินเดือน (Salary) ผลตอบแทนจูงใจ(Incentive Pay) และผลประโยชน์เกื้อกูลอื่น ๆ (Fringe Benefits) และมีการปฏิบัติตามกฎหมายหรือข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับแรงงานของการบริหารทรัพยากรบุคคล

2.4 ประเมินผลการปฏิบัติงาน

องค์การสุราฯ มีการกำหนดระบบประเมินผลการดำเนินงานขององค์กรในระดับองค์กร หน่วยงานและระดับบุคคล โดยมีหลักเกณฑ์/แนวทางในการประเมินผล และรอบระยะเวลาในการประเมินผลที่ชัดเจน โดยเริ่มกำหนดตัวชี้วัดประเมินการดำเนินงานในระดับบุคคล (KPI) และมีกระบวนการประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ โดยมีคู่มือการประเมินผลการปฏิบัติงาน เพื่ออธิบายวิธีการประเมิน และแสดงแผนผังกระบวนการในการประเมินผลการปฏิบัติงานที่ชัดเจน และนำผลจากการประเมินผลการปฏิบัติงานมาใช้ในการปรับการเลื่อนขั้นเงินเดือนประจำปีของพนักงานและนำไปเป็นข้อมูลประกอบการดำเนินงานอื่น ๆ ดังนี้

- การปรับเลื่อนระดับของพนักงาน
- การวางแผนการสืบทอดตำแหน่ง (Succession Planning)
- การบริหารพนักงานศักยภาพสูง (Talent Management)
- การบริหารจัดการอาชีพ (Career Management)

3. การพัฒนาทุนมนุษย์

องค์การสุราฯ มีการทบทวนสมรรถนะหลัก (Core Competency) และสมรรถนะเฉพาะด้านของพนักงาน (Functional Competency) โดยจัดทำเป็นมาตรฐานสมรรถนะและคำอธิบายสมรรถนะทั้งสองรูปแบบ และหากได้รับการอนุมัติใช้จะนำไปใช้สำหรับประเมินช่องว่างสมรรถนะ (Competency Gap) และตอนสิ้นปีงบประมาณได้ให้หัวหน้างานดำเนินการประเมินสมรรถนะหลักของพนักงาน (Core Competency) ผ่านระบบประเมินผล รวมถึงมีการจัดทำแผนฝึกอบรมประจำปี เพื่อพัฒนาบุคลากรให้มีทั้งความรู้ ทักษะ และความเชี่ยวชาญในการสนับสนุนการดำเนินกิจการขององค์กร และมีการปรับรูปแบบของการพัฒนาบุคลากรมาเป็นการสอนงานโดยหัวหน้างานหรือพนักงานที่มีความเชี่ยวชาญกว่าในรูปแบบของ OJT (On The Job Training) และมีการพัฒนากลุ่มพนักงานจ้างภายนอก Outsourcing โดยจัดให้มีการอบรมทักษะเฉพาะด้านเช่นเดียวกันกับของพนักงาน รวมถึงได้มีการจัดทำคู่มือการจัดทำแผนพัฒนารายบุคคล (Individual Development Plan - IDP) เพื่อให้พนักงานขององค์การสุราฯ มีแนวทางพัฒนาให้มีความรู้ ทักษะ สมรรถนะตามที่องค์การสุราฯ กรมสรรพสามิตกำหนดไว้ โดยในปี 2566 ได้มีหลักสูตรการอบรมรวมทั้งสิ้น 159 หลักสูตร จำนวนชั่วโมงในการฝึกอบรม 2,253 ชั่วโมง มีพนักงานเข้ารับการอบรมจำนวน 172 คน (รวมพนักงาน Outsource)

3.1 การสืบทอดตำแหน่ง (Succession Planning)

องค์การสุราฯ มีการจัดทำคู่มือการสืบทอดตำแหน่ง (Succession Planning) การค้นหาบุคลากรในองค์กรที่มีความโดดเด่นทั้งด้านความสามารถในการปฏิบัติงานและบริหารคน รวมไปถึงการสร้างผลงานที่ดีเป็นไปตามความคาดหวังขององค์กร เพื่อดำรงตำแหน่งหนึ่ง ๆ ในองค์กร เมื่อตำแหน่งนั้น ๆ วางลง โดยองค์กรจะเตรียมบุคลากรที่เป็นดาวเด่น (Talent) จำนวนไม่น้อยกว่า 3 คน เพื่อรองรับหนึ่งตำแหน่ง โดยผู้ที่เป็ดาวเด่นดังกล่าวจะต้องมีความเหมาะสมด้านวิสัยทัศน์ คุณวุฒิ และความพร้อมที่จะดำรงตำแหน่งนั้น ๆ ที่วางลงตามที่กำหนดองค์กรกำหนด อย่างไรก็ตาม องค์กรจะเป็นผู้คัดเลือกผู้สืบทอดตำแหน่ง (Successor) ที่มีความเหมาะสมมากที่สุดเพียง 1 คน (Put the right man on the right job at the right time) เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องในการบริการงานและดำเนินงานอย่างต่อเนื่องขององค์กร โดยการจัดทำการสืบทอดตำแหน่ง (Succession Planning) มี 6 ขั้นตอน ได้แก่

- 1) การกำหนดเป้าหมายการสืบทอดตำแหน่ง
- 2) การกำหนดตำแหน่งงานหลักหรือตำแหน่งงานเป้าหมาย
- 3) กำหนดคุณสมบัติและสมรรถนะที่จำเป็นต่อตำแหน่งงาน
- 4) ประเมินความสามารถและศักยภาพของบุคคล
- 5) พัฒนาผู้สืบทอดตำแหน่ง
- 6) การเข้าสู่ตำแหน่งและการประเมินความต่อเนื่อง

3.2 การพัฒนาพนักงานศักยภาพสูง (Talent Management)

องค์การสุราฯ มีการจัดทำคู่มือการพัฒนาพนักงานศักยภาพสูง (Talent Management) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อออกแบบรูปแบบและระบบการบริหารผู้มีสมรรถนะสูง (Talent) เพื่อการขับเคลื่อนองค์การสุราฯ กรมสรรพสามิต สู่การสร้างและพัฒนานวัตกรรมใหม่ ๆ ภายในองค์กร และเพื่อเตรียมความพร้อมของพนักงานระดับปฏิบัติการเพื่อก้าวสู่ตำแหน่งผู้บริหารขององค์กรในอนาคต โดยมีแนวทางการพัฒนาศักยภาพบุคลากรผู้มีศักยภาพสูง ดังนี้

- 1) ดำเนินการพัฒนาหลักสูตรการพัฒนาผู้มีศักยภาพสูง (Talent) โดยใช้หลักการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ (Adult Learning) โดยใช้เทคนิควิธีการพัฒนาแบบ Coaching และ Action Learning
- 2) ดำเนินการพัฒนาผู้มีศักยภาพสูง (Talent) ที่ได้รับการคัดเลือกตามแนวทางที่กำหนด
- 3) ดำเนินการมอบหมายให้ผู้มีสมรรถนะสูง (Talent) พัฒนาและยกระดับสายงานให้มีสมรรถนะสูงโดยการมอบหมายให้พัฒนานวัตกรรมในสายงานที่ได้รับการคัดเลือก
- 4) ดำเนินการให้ผู้มีศักยภาพสูง (Talent) ถอดบทเรียนและแลกเปลี่ยนเรียนรู้สู่ระบบการจัดการความรู้ขององค์การสุราฯ
- 5) ประเมินศักยภาพผู้มีศักยภาพสูง (Talent) รายบุคคล

3.3 การบริหารเส้นทางอาชีพ (Career Planning)

ระบบการบริหารเส้นทางอาชีพขององค์การสุรา กรมสรรพสามิต (LDO – Career Management) เป็นระบบที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาศักยภาพ สร้างความผูกพันต่อองค์กร และพัฒนาการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพและผลิตภาพต่อองค์กร โดยระบบการบริหารเส้นทางอาชีพประกอบด้วย องค์ประกอบหลัก ได้แก่

1) แผนการบริหารเส้นทางอาชีพ (Career Planning) เป็นแนวทางที่ประกอบด้วยวิธีการการพัฒนาบุคลากรในองค์กรรูปแบบการสร้างและบริหารบุคลากรภายในหน่วยงานที่มีความรู้ความสามารถ ทักษะ ความเป็นผู้นำและพร้อมในการเป็นผู้บริหาร รวมถึงผู้ชำนาญการในหน่วยงานนั้น ๆ ที่สอดคล้องกับบริบทขององค์กร

1.1) เส้นทางอาชีพ (Career Path) แผนผังที่บ่งบอกหรือแสดงลำดับความก้าวหน้าในอาชีพของแต่ละตำแหน่งในองค์กร ซึ่งบุคลากรสามารถยึดเป็นแนวทางการพัฒนาตนเองเพื่อมุ่งสู่เป้าหมายขั้นสุดท้ายในหน้าที่และตำแหน่งที่ตนมุ่งหวัง ซึ่งพนักงานสามารถรู้ได้ว่าจะสามารถเลื่อนตำแหน่งหรือถูกเลื่อนตำแหน่ง (Promote) ไปยังตำแหน่งที่สูงขึ้นได้บ้าง หรือโอนย้าย หรือหมุนเวียนงาน ไปยังหน่วยงานหรือตามตำแหน่งใดบ้าง

1.2) แผนความก้าวหน้าทางอาชีพรายบุคคล (IDP) เป็นแผนการพัฒนาคความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงานของพนักงานแต่ละคน

1.3) Career Training & Development เป็นงานที่หน่วยงานพัฒนาทรัพยากรบุคคล (HR) ดำเนินการอยู่ โดยเป็นส่วนสนับสนุน Career Path และ Individual Career Plans

2) แผนการสืบทอดตำแหน่ง (Succession Plan) เป็นการวางแผนทดแทนตำแหน่งงานเพื่อมุ่งพัฒนาศักยภาพและเตรียมความพร้อมให้พนักงานที่มีความสามารถและศักยภาพสูง

4. สภาพแวดล้อมที่สนับสนุนการบริหารและพัฒนาทุนมนุษย์

4.1 การสำรวจระดับความผูกพันต่อองค์กรและปัจจัยที่เกี่ยวข้องของพนักงานองค์การสุรา ประจำปี 2566

องค์การสุราฯ ได้ดำเนินการสำรวจความพึงพอใจและความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานองค์การสุรา กรมสรรพสามิต เมื่อเดือนกันยายน 2566 เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผนและพัฒนา ระบบบริหารทรัพยากรบุคคลขององค์การสุราฯ ในปีงบประมาณ 2567-2568 และให้พนักงานร่วมกันแสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อองค์กร เพื่อจะได้นำข้อมูลไปใช้เป็นแนวทางการพัฒนาความพึงพอใจของพนักงานได้อย่างเหมาะสม และเพิ่มประสิทธิภาพของระบบบริหารจัดการขององค์การสุรา กรมสรรพสามิต โดยการสำรวจความพึงพอใจและความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานองค์การสุรา กรมสรรพสามิต พนักงานมีการตอบแบบสอบถามจำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 50.94 ของจำนวนพนักงานทั้งหมด 159 คน ซึ่งผลสำรวจระดับความผูกพันต่อองค์กรและความพึงพอใจโดยรวมอยู่ที่ 3.54 จากคะแนนเต็ม 5 คะแนน โดยมีผลการสำรวจในแต่ละด้าน ดังนี้

ผลการสำรวจระดับความคิดเห็นของปัจจัยลักษณะงานในภาพรวม		
ปัจจัยลักษณะงาน	คะแนนเฉลี่ย	ระดับ
ด้านระบบงานที่สำคัญ	4.16	มาก
ด้านกระบวนการสื่อสารขององค์กร	3.52	มาก
ด้านกระบวนการความเสี่ยงและควบคุมภายใน	3.54	มาก
ด้านระบบการประเมินผลการปฏิบัติงาน	3.36	ปานกลาง
ด้านการพัฒนาบุคลากร	3.55	มาก
ด้านการจัดการความรู้และนวัตกรรม	3.78	มาก
ด้านการจ้างงานและความก้าวหน้าในอาชีพ	3.18	ปานกลาง
ด้านสภาพแวดล้อมและทรัพยากรที่สนับสนุนการทำงาน	3.81	มาก
ด้านระบบสารสนเทศด้าน HR	3.81	มาก
ด้านผลตอบแทนและสิทธิประโยชน์	3.10	ปานกลาง
ด้านการดำเนินงานของ HR	3.20	ปานกลาง
รวม	3.55	มาก

ผลการสำรวจระดับความคิดเห็นของความผูกพันต่อองค์กรในภาพรวม		
ปัจจัยค่าจูง	คะแนนเฉลี่ย	ระดับ
ด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงานและผู้ใต้บังคับบัญชา	3.53	มาก
ด้านวิธีปกครองบังคับบัญชา	3.23	ปานกลาง
ด้านความมั่นคงในการทำงาน	2.72	ปานกลาง
ด้านจิตใจ/ความรู้สึก	4.32	มาก
ด้านการคงอยู่กับองค์กร	3.48	ปานกลาง
ด้านบรรทัดฐาน	3.91	มาก
รวม	3.53	มาก

1) ผลการสำรวจระดับความคิดเห็นของปัจจัยลักษณะงานในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.55 โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่พึงพอใจใน “ด้านระบบงานที่สำคัญ” อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.16 และพึงพอใจน้อยที่สุด คือด้านการจ้างงานและความก้าวหน้าในอาชีพ ระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.18

2) ผลการสำรวจระดับความคิดเห็นของความผูกพันต่อองค์กรในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.53 โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในด้านจิตใจ/ความรู้สึกอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.32 และพึงพอใจน้อยที่สุด คือด้านความมั่นคงในการทำงานอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.72

4.2 ส่งเสริมค่านิยมและวัฒนธรรมองค์กร

องค์การสุรา กรมสรรพสามิต มีการปลูกฝังค่านิยม ที่เหมาะสมทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะผู้บริหารที่เป็นต้นแบบและเป็นกำลังสำคัญในการผลักดันให้บุคลากรเกิดพฤติกรรมร่วมกันทั่วทั้งองค์กร ตามทิศทางที่องค์กรกำหนด แล้วถือปฏิบัติจนกลายเป็นวิธีที่สืบทอดที่เข้มแข็งจากรุ่นสู่รุ่น อันจะเป็นการช่วยเพิ่มขีดความสามารถในระดับบุคคลให้สามารถขับเคลื่อนองค์กรไปสู่เป้าหมายได้อย่างราบรื่น เป็นองค์กรที่ได้รับการยอมรับด้านการบริหารจัดการ เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ ค่านิยมองค์กร มีการบริหารงานตามกฎหมายและจริยธรรมด้วยความโปร่งใส มีความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม รวมถึงการบูรณาการนโยบาย GRC (Governance Risk Management and Compliance : การกำกับดูแลกิจการที่ดี การบริหารความเสี่ยง และการปฏิบัติตามกฎระเบียบ) กับค่านิยมและวัฒนธรรมองค์กร (THAIS) ดังนี้

T = Teamwork	หมายถึง	การทำงานเป็นทีม
H = Humility	หมายถึง	มีความอ่อนน้อม ถ่อมตน
A = Achievement	หมายถึง	มุ่งมั่นสู่ความสำเร็จ
I = Integrity	หมายถึง	โปร่งใส ซื่อสัตย์ ยึดหลักธรรมาภิบาล
S = Sustainability	หมายถึง	มุ่งสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน

โดยมีการจัดทำคู่มือส่งเสริมค่านิยมและวัฒนธรรมองค์กร เพื่อให้ผู้นำระดับสูงใช้เป็นต้นแบบ (Role Model) และใช้เป็นคู่มือในการประพฤติปฏิบัติตนตามค่านิยมและวัฒนธรรมขององค์กร รวมทั้งกฎหมายและจริยธรรม อีกทั้งได้กำหนดแนวทางการส่งเสริมค่านิยมและวัฒนธรรมองค์กร โดยอ้างอิงทฤษฎีบริหารองค์กร 7s McKinsey ในการเป็นตัวแบบการดำเนินงาน และได้กำหนดแนวทางการประพฤติปฏิบัติตามค่านิยมที่พึงประสงค์และไม่พึงประสงค์ เพื่อใช้ในการเป็นต้นแบบชุดพฤติกรรมของพนักงานที่ส่งเสริมและสนับสนุนค่านิยมองค์กร รวมถึงได้บูรณาการระหว่างการกำกับดูแลกิจการที่ดี การบริหารความเสี่ยง และการปฏิบัติตามกฎระเบียบ (GRC) คือ การจัดให้มีบุคลากรที่มีความรู้และคุณสมบัติเหมาะสม (People) ขั้นตอนการทำงานที่โปร่งใส และมีการควบคุมภายในที่ดี (Process) มีการบริหารจัดการข้อมูลที่ถูกต้อง เหมาะสม ทันเวลา (Information) และมีการใช้เทคโนโลยีอย่างมีประสิทธิภาพ (Technology)

เมื่อวันที่ 30 พฤศจิกายน 2566 องค์การสุรา ได้จัดกิจกรรม LDO Culture Day เพื่อสร้างการรับรู้ค่านิยมและวัฒนธรรมองค์กร (THAIS) ในเรื่องของคุณลักษณะอันพึงประสงค์และคุณลักษณะที่ไม่พึงประสงค์ (Do & Don't) จริยธรรม จรรยาบรรณ และการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน ผ่านรูปแบบกิจกรรมตอบคำถามภายใต้แนวคิด “LDO CHANCE เปลี่ยน เพื่อสร้างที่ยั่งยืน”

4.3 รูปแบบบริหารจัดการการเปลี่ยนแปลง

องค์การสุราฯ ได้จัดทำรูปแบบการบริหารจัดการการเปลี่ยนแปลง โดยได้มีการอธิบายสภาพแวดล้อม ปัจจัยและสาเหตุของการจัดทำบริหารจัดการการเปลี่ยนแปลงขององค์กร เพื่อเตรียมการและรองรับการเปลี่ยนแปลงในหลายรูปแบบของสภาวะการณ์ในปัจจุบัน โดยนำแนวทางการจัดการการเปลี่ยนแปลง ตามแนวคิดของ John P. Kotter 8 ขั้นตอน มาใช้เป็นแนวทางในการจัดการการเปลี่ยนแปลงขององค์กร ว่าควรมีขั้นตอน วิธีการ และการดำเนินการอย่างไร รวมถึงบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารและพนักงานในการปฏิบัติเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในหลายมิติ ได้แก่

- 1) การผลิตแอลกอฮอล์เพื่อการค้าส่งเป็นหลัก จึงต้องเพิ่มบทบาทให้มีการผลิตเพื่อการค้าปลีก
- 2) องค์การสุราฯ เป็นองค์กรที่มีขนาดเล็ก ไม่สามารถเพิ่มอัตราบุคลากรได้ จึงต้องใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเข้าช่วยให้การทำงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น
- 3) คู่แข่งทางอ้อมที่มีการนำเข้าและผลิตแอลกอฮอล์แปลงสภาพ ตลอดจนมีการผลิตสินค้าที่สามารถทดแทนแอลกอฮอล์ได้ ส่งผลให้อนาคตอาจมีการปรับเปลี่ยนนโยบาย ทำให้องค์การสุราฯ ไม่สามารถสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันได้

4.4 จรรยาบรรณและจริยธรรม

องค์การสุราฯ มีการจัดทำนโยบายจรรยาบรรณและจริยธรรมในการดำเนินธุรกิจ นโยบายว่าด้วยการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน และนโยบายการป้องกันและการต่อต้านการทุจริต อีกทั้งยังจัดทำคู่มือประกอบนโยบายต่าง ๆ เหล่านั้นด้วย และมีการจัดโครงการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับจริยธรรม จรรยาบรรณสำหรับพนักงานและผู้บริหาร และก่อนสิ้นปีงบประมาณ 2566 องค์การสุราฯ ได้มีการจัดทำรายงานผลประโยชน์ทับซ้อนของพนักงาน เพื่อรายงานให้คณะกรรมการบริหารกิจการองค์การสุราฯ รับทราบภายในเดือนสุดท้ายของปีงบประมาณ

มีการทบทวนและจัดทำนโยบายจรรยาบรรณและจริยธรรมในการดำเนินธุรกิจ นโยบายว่าด้วยการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน และนโยบายการป้องกันและการต่อต้านการทุจริต อีกทั้งยังจัดทำคู่มือประกอบนโยบายต่าง ๆ เหล่านั้นด้วย และมีการจัดโครงการ/กิจกรรมให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับจริยธรรม จรรยาบรรณสำหรับพนักงานและผู้บริหาร และได้มีการจัดทำรายงานผลประโยชน์ทับซ้อนของพนักงาน เพื่อรายงานให้คณะกรรมการบริหารกิจการองค์การสุราฯ รับทราบ

4.5 ระบบสารสนเทศด้านการบริหารจัดการทรัพยากร

มีระบบสารสนเทศ ERP ชื่อว่า ระบบบริหารจัดการทรัพยากร โดยครอบคลุมการดำเนินงานและการปฏิบัติงานของแผนกบริหารงานบุคคล โดยมีระบบที่เกี่ยวข้องดังนี้ โครงสร้างและอัตราค่าจ้าง , ทะเบียนประวัติบุคลากร , ระบบบริหารเงินเดือน/ค่าจ้าง , บันทึกคำสั่ง/ประกาศ , หนังสือรับรอง , การควบคุมเวลาปฏิบัติงาน , การลา , ตารางกิจกรรม , การสรรหาบุคลากร , ระบบฝึกอบรม , Outsource , ระบบสวัสดิการ , ความปลอดภัย สุขภาพและอุบัติเหตุ , การบริหารผลการปฏิบัติงาน (PMS)

4.6 ความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน

มีการจัดทำแผนงานด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน ทั้งแผนระยะสั้นและแผนระยะยาว โดยมีการกำหนดผู้รับผิดชอบงานที่ชัดเจน มีจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับงานด้านความปลอดภัย มีการตรวจวัดสภาพแวดล้อมในการทำงาน และมีการประเมินความสอดคล้องของกฎหมาย รวมถึงดำเนินกิจกรรมในส่วนที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1) จัดกิจกรรมให้ความรู้ทางด้านอาชีวอนามัย ความปลอดภัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานในงาน LDO Culture เมื่อวันที่ 30 พฤศจิกายน 2566

2) ดำเนินการตรวจสอบสภาพประจำปีของพนักงานและตรวจสอบสภาพตามปัจจัยเสี่ยง เมื่อวันที่ 7 ธันวาคม 2566

3) จัดกิจกรรมอบรมให้ความรู้ทางด้านอาชีวอนามัย ความปลอดภัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน

4) ตรวจสอบการทำงานและบำรุงรักษาระบบดับเพลิง รวมถึงทดสอบอุปกรณ์ดับเพลิง เพื่อเตรียมความพร้อมในการซ้อมดับเพลิงและฝึกซ้อมอพยพหนีไฟ

4.7 การสนับสนุนการดำเนินงานด้านทรัพยากรบุคคล

องค์การสุราฯ ได้สนับสนุนให้บุคลากรที่ปฏิบัติงานในแผนกบริหารงานบุคคล ที่มีคุณสมบัติครบถ้วนตรงตามที่สถาบันรับรองคุณวุฒิวิชาชีพกำหนด เข้ารับการทดสอบประเมินสมรรถนะบุคคลตามมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ สถาบันรับรองคุณวุฒิวิชาชีพทรัพยากรบุคคลประเทศไทย (THAILAND HRCI) ซึ่งพนักงานองค์การสุราฯ ได้ผ่านการประเมินทดสอบสมรรถนะบุคคลตามมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ สาขาวิชาชีพบริหารงานบุคคล ดังนี้

คุณวุฒิวิชาชีพ	สาขาอาชีพ	รายชื่อพนักงานที่เข้าทดสอบ
ระดับ 3 (HR PRACTITIONER)	สรรหาและคัดเลือกบุคลากร	นางสาวเยาวลักษณ์ พึ่งอำ ตำแหน่ง นักทรัพยากรบุคคล 5
	เรียนรู้และพัฒนาทรัพยากรบุคคล	นางสาวธัญญ์ณัฐนันท์ พลเมฆ ตำแหน่ง นักทรัพยากรบุคคล 4
	บริหารค่าตอบแทน	นางทิพวรรณ แก้วเขียว ตำแหน่ง พนักงานธุรการ 4 (ช่วยปฏิบัติงานแผนกบริหารงานบุคคล)

และได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกสมาคมการจัดการงานบุคคลแห่งประเทศไทย (PMAT) และสมาชิกกลุ่มประสานงานบุคคลรัฐวิสาหกิจ (กปร.) โดยมีการแลกเปลี่ยนความรู้ในด้านต่าง ๆ และนำมาใช้ประโยชน์ในงานด้าน HR และมีการสนับสนุนให้บุคลากรในแผนกบริหารงานบุคคล ได้อบรมในหลักสูตรที่เพิ่มทักษะในการปฏิบัติงาน เพื่อให้สามารถนำมาใช้ในการปฏิบัติภายในหน่วยงาน อีกทั้งบุคลากรที่รับผิดชอบในงานด้าน HR ยังมีความรู้ความเข้าใจในธุรกิจขององค์กร การดำเนินงานที่สำคัญต่าง ๆ เพราะจะต้องนำข้อมูลเหล่านั้น มาประยุกต์ใช้ และพัฒนาระบบบริหารทรัพยากรบุคคล ควบคู่กับการดำเนินงานขององค์กร เพื่อสนับสนุนให้องค์กรสามารถ

ดำเนินธุรกิจได้ตามวิสัยทัศน์ พันธกิจ และแผนยุทธศาสตร์ที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับการปรับบทบาทของ HR ในด้านความรับผิดชอบในการเป็น Strategic Partner หรือ

การนำเทคโนโลยีทางด้าน HR มาใช้ภายในหน่วยงาน เพื่อพัฒนางานทางด้าน HR ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี โดยมีระบบสารสนเทศเพื่อการวางแผนทรัพยากรองค์กรทาง ERP Enterprise Resource Planning ที่ครอบคลุมการปฏิบัติงานของทุกหน่วยงานภายในองค์การสุรา กรมสรรพสามิต โดยในส่วนของแผนกบริหารงานบุคคล มีระบบสารสนเทศ ERP ชื่อว่า ระบบบริหารจัดการทรัพยากรบุคคล (Human Resources Management) โดยครอบคลุมการดำเนินงานและการปฏิบัติงานของแผนกบริหารงานบุคคล โดยมีระบบที่เกี่ยวข้องดังนี้ โครงสร้างและอัตรากำลัง , ทะเบียนประวัติบุคลากร , ระบบบริหารเงินเดือน/ค่าจ้าง , บันทึกคำสั่ง/ประกาศ , หนังสือรับรอง , การควบคุมเวลาปฏิบัติงาน , การลา , ตารางกิจกรรม , การสรรหาบุคลากร , ระบบฝึกอบรม , Outsource , ระบบสวัสดิการ , ความปลอดภัย สุขภาพ และอุบัติเหตุ , การบริหารผลการปฏิบัติงาน (PMS)

5. การดำเนินงานด้านสิทธิมนุษยชน

องค์การสุรา มีการดำเนินธุรกิจอย่างมีคุณธรรม โดยกำหนดเรื่องสิทธิมนุษยชนและแรงงานไว้ในจรรยาบรรณขององค์การสุรา และมีการทบทวนให้เป็นปัจจุบัน สอดคล้องกับมาตรฐานสากล สะท้อนให้เห็นถึงการเคารพสิทธิมนุษยชน ปฏิบัติต่อทุกคนอย่างเท่าเทียมโดยปราศจากการเลือกปฏิบัติ รวมถึงกิจกรรมของคู่ค้า คู่ธุรกิจ (Supplier/ Contractor) และผู้ร่วมธุรกิจ (Joint Venture) โดยมีกลยุทธ์ในการดำเนินงาน ดังนี้

1) บูรณาการการดำเนินงานด้านสิทธิมนุษยชน การบริหารความหลากหลายและยอมรับความแตกต่างของบุคคลให้เป็นส่วนหนึ่งในการดำเนินธุรกิจ ตลอดห่วงโซ่คุณค่า

2) เสริมสร้างคุณค่า พัฒนา และต่อยอดโครงการการมีส่วนร่วมที่ยึดหลักการเคารพสิทธิมนุษยชน ให้กับผู้มีส่วนได้เสียทุกกลุ่มตลอดห่วงโซ่คุณค่า และสังคมโดยรวม

พนักงาน: การเคารพสิทธิเป็นหลักพื้นฐาน และยกระดับการบริหารความหลากหลายและยอมรับความแตกต่างในองค์กร

คู่ธุรกิจ: มุ่งเน้นการลดความเสี่ยงในการละเมิด และยกระดับคุณภาพชีวิตในสภาพแวดล้อมการทำงาน ซึ่งครอบคลุมทั้งด้านแรงงาน สุขภาพ ความปลอดภัย และความเป็นอยู่ที่ดี

ชุมชน: สร้างการมีส่วนร่วมโดยยึดหลักการเคารพในสิทธิพื้นฐาน และยกระดับคุณภาพชีวิตที่ดี

ลูกค้า: ส่งมอบสินค้า บริการ และโซลูชันที่มีคุณภาพ ความปลอดภัย ซึ่งเป็นสิทธิพื้นฐาน และส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่ดี

ผู้มีส่วนได้เสียอื่นๆ: บริหารจัดการความเสี่ยงสิทธิมนุษยชนอย่างต่อเนื่อง เพื่อป้องกันผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นทั้งจากการละเมิดโดยตรง การมีส่วนร่วมในการละเมิด หรือมีความเกี่ยวข้องจากกิจกรรมของเอสซีจี ตลอดห่วงโซ่คุณค่า

องค์การสุราฯ มุ่งมั่นที่จะดำเนินธุรกิจด้วยความเคารพต่อสิทธิมนุษยชนตามมาตรฐานที่เป็นที่ยอมรับในระดับสากล รวมถึงส่งเสริมความหลากหลายและยอมรับในความแตกต่าง โดยมีแนวทางการปฏิบัติดังนี้

1) ให้ความเคารพต่อสิทธิมนุษยชน ปฏิบัติต่อกันด้วยความเคารพ ให้เกียรติซึ่งกันและกัน และปฏิบัติต่อกันอย่างเท่าเทียมต่อผู้มีส่วนได้เสียและกลุ่มเปราะบางทุกกลุ่ม โดยไม่แบ่งแยกความแตกต่างทางกาย จิตใจ เชื้อชาติ สัญชาติ ศาสนา เพศ ภาษา อายุ สีดวง การศึกษา สถานะทางสังคม วัฒนธรรม

2) สื่อสาร เผยแพร่นโยบาย ให้ความรู้ ทำความเข้าใจ กำหนดแนวทาง และให้การสนับสนุนอื่นใดแก่พนักงาน คู่ค้า คู่ธุรกิจ (Suppliers/Contractors) ตลอดจนผู้ร่วมธุรกิจ (Joint Ventures) เพื่อให้มีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจอย่างมีคุณธรรม เคารพต่อสิทธิมนุษยชน และปฏิบัติต่อทุกคนตามหลักสิทธิมนุษยชนตามนโยบายนี้ และทวนสอบความเข้าใจอย่างสม่ำเสมอ

3) สอดส่องดูแลเรื่องการเคารพสิทธิมนุษยชน ไม่ละเลยหรือเพิกเฉยเมื่อพบเห็นการกระทำที่เข้าข่ายละเมิดสิทธิมนุษยชนที่เกี่ยวข้องกับองค์การสุราฯ ต้องรายงานให้ผู้บังคับบัญชาหรือบุคคลที่รับผิดชอบทราบ และให้ความร่วมมือในการตรวจสอบข้อเท็จจริง ต่างๆ หากมีข้อสงสัยหรือข้อซักถามให้ปรึกษากับผู้บังคับบัญชา หรือบุคคลที่รับผิดชอบผ่านช่องทางต่าง ๆ ที่กำหนดไว้

4) จัดให้มีช่องทางการแจ้งเบาะแส ขอร้องเรียนที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพ และมีกระบวนการยกระดับการรายงานอุบัติการณ์ ในระดับสูงขึ้นไป ให้ความเป็นธรรมและคุ้มครองบุคคลที่แจ้งเรื่องการละเมิดสิทธิมนุษยชนที่เกี่ยวข้องกับองค์การสุราฯ โดยใช้มาตรการคุ้มครองผู้ร้องเรียน หรือผู้ที่ให้ความร่วมมือในการรายงานการละเมิดสิทธิมนุษยชน

5) สำหรับผู้กระทำการละเมิดสิทธิมนุษยชน รวมถึงมีพฤติกรรมเลือกปฏิบัติ หรือการล่วงละเมิด เป็นการกระทำผิดจรรยาบรรณองค์การสุราฯ องค์การจะต้องดำเนินการแก้ไข หรือพิจารณาดำเนินการทางวินัยตามระเบียบที่องค์การสุราฯ กำหนดไว้

6) ประเมินความสอดคล้องของการดำเนินงานกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสิทธิมนุษยชน

6. การดำเนินการจัดทำคู่มือกระบวนการบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคล

กระบวนการบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคล เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคลากรในองค์กรซึ่งถือว่าเป็นทรัพยากรที่สำคัญที่สุด สามารถสร้างคุณค่าและสร้างมูลค่าเพิ่มได้ โดยสามารถเรียนรู้เพิ่มพูนทักษะทางด้านความคิดและการกระทำ เพื่อสร้างสรรค์งานต่าง ๆ โดยทั่วไปมนุษย์แต่ละคนมีลักษณะที่หลากหลายแตกต่างกันในด้านความรู้ ทักษะ ความสามารถ ทัศนคติ ซึ่งจะเป็นองค์ประกอบที่ทำหน้าที่ในการปฏิบัติภารกิจต่าง ๆ ให้องค์กรบรรลุเป้าหมาย การดำเนินการให้บุคลากรในองค์กรสามารถสร้างสรรค์งานได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้นต้องอาศัยกลยุทธ์และวิธีการในการบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคล เริ่มตั้งแต่การจัดโครงสร้างองค์กร การวางแผนอัตรากำลัง การสรรหาคัดเลือก การฝึกอบรมและพัฒนาทรัพยากรบุคคล การประเมินผลการปฏิบัติงาน การจ่ายค่าตอบแทน ตลอดจนการจัดการสภาพแวดล้อมในการทำงาน และการดูแล ธารรักษาทรัพยากรบุคคลที่มีประสิทธิภาพ เหมาะสมและสอดคล้องกับบริบทขององค์กร รวมถึงทบทวนและประเมินความสอดคล้องของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้มั่นใจว่าได้มีการปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับ หลักเกณฑ์ และวิธีการที่กำหนดไว้อย่างสม่ำเสมอ มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับนโยบาย วิสัยทัศน์ ภารกิจ และเป้าหมายองค์กร

ข้อเสนอแนะ

สำหรับผลการดำเนินงานตามแผนแม่บทด้านการบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคล พ.ศ. 2566

จากการประเมินผลการดำเนินงานตามหลักเกณฑ์การประเมินรัฐวิสาหกิจในหัวข้อการบริหารทุนมนุษย์ (HCM) พบว่า องค์การสุราฯ มีการดำเนินงานที่ไม่ครบถ้วนตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

1. ยุทธศาสตร์/กลยุทธ์ด้านการบริหารและพัฒนาทุนมนุษย์ และการขับเคลื่อนของผู้บริหารระดับสูง

- องค์การสุราฯ ไม่มีการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารทุนมนุษย์และการดำเนินธุรกิจขององค์กร รวมถึงไม่สามารถดำเนินงานได้บรรลุตามแผนที่กำหนด โดยควรมีการกำหนดเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนปฏิบัติการด้านบริหารและพัฒนาทุนมนุษย์ที่ครอบคลุมทั้งผลผลิตและผลลัพธ์ (Output & Outcome) และมีลักษณะที่เป็นเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ (Quantitative & Qualitative) ที่สามารถสะท้อนถึงความสำเร็จของโครงการ อีกทั้ง ควรแสดงให้เห็นถึงการบูรณาการระหว่างแผนแม่บทด้านการบริหารและพัฒนาทุนมนุษย์กับแผนยุทธศาสตร์องค์กร และแผนแม่บทฯ หรือระบบงานอื่นที่สำคัญ เช่น บริหารความเสี่ยง ลูกค้าและตลาด เทคโนโลยีดิจิทัล การจัดการความรู้และนวัตกรรม เป็นต้น และควรทบทวนกลไกในการติดตามการดำเนินงานให้ครอบคลุมถึงเป้าหมายในระดับยุทธศาสตร์ด้านการบริหารทุนมนุษย์อย่างเป็นระบบ และควรใช้ข้อมูลป้อนกลับจากการดำเนินงาน รวมถึงข้อมูลจากแหล่งอื่นๆ ในการทบทวนอย่างเป็นระบบ และปรับปรุงยุทธศาสตร์ด้านการบริหารทุนมนุษย์ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ

- การกำหนดให้มีคณะกรรมการยุทธศาสตร์ด้านทรัพยากรมนุษย์ของ องค์การสุราฯ มีองค์ประกอบไม่ครบถ้วน จึงทำให้ไม่สามารถติดตามการดำเนินงานและการสนับสนุนได้อย่างเป็นระบบ

2. การบริหารทุนมนุษย์

- องค์การสุราฯ ควรมีการวิเคราะห์อุปทานอัตรากำลังขององค์กร (Supply analysis) และอัตรากำลังส่วนเกิน การวิเคราะห์และวางแผนการทดแทนอัตรากำลังที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยี ดิจิทัล รวมถึงการวิเคราะห์ผลผลิตประสิทธิภาพ (Productivity) หรืออัตราส่วนระหว่างผลผลิต หลักองค์กรและอัตรากำลัง หรือค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับบุคลากรในภาพรวมขององค์กร และนำมาใช้ในการกำหนดแนวทางที่ชัดเจนในการบริหารอัตรากำลัง

- องค์การสุราฯ ควรมีการวิเคราะห์กระบวนการทำงาน และใช้เครื่องมือต่างๆ ในการเพิ่มประสิทธิภาพในกระบวนการทำงาน (HROD) โดยมีกลไกหรือกระบวนการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ ทั้งกระบวนการบริหารอัตรากำลังและกระบวนการสรรหา ให้ได้ผลลัพธ์ตามที่กำหนด

- องค์การสุราฯ ควรมีกลไกเพื่อสร้างมาตรฐานของทั้งองค์กรในการกำหนด KPI และเป้าหมายร่วมกันระหว่างพนักงานและผู้บังคับบัญชา และติดตามผลการดำเนินงานระหว่างปีทั้งในระดับสายงาน และระดับบุคคล เพื่อนำมาตรวจสอบ ปรับปรุงกระบวนการการทำงาน รวมถึงควรใช้ประโยชน์ จากการวัดและประเมินผลการปฏิบัติงานนำมาเชื่อมโยงกับการให้ผลตอบแทนที่เป็นตัวเงินและไม่ใช่ ตัวเงิน นอกจากนี้ ควรพิจารณานำผลการประเมินการปฏิบัติงานมาวิเคราะห์ เปรียบเทียบ เพื่อหาจุดเด่นจุดด้อยของแต่ละ

ทีมงาน/หน่วยงาน เพื่อเพิ่มศักยภาพในการพัฒนาการปฏิบัติงาน ของบุคลากร/ทีมงาน/หน่วยงาน และ กำหนดระบบการจ่ายผลตอบแทนที่สอดคล้องกับ ผลการปฏิบัติงาน (Pay for Performance) เพื่อสร้างความเชื่อมั่นและความเป็นธรรมให้เกิดขึ้นในระบบ PMS ขององค์กร รวมถึงสร้างแรงจูงใจให้แก่บุคลากรในการทุ่มเท มุ่งมั่นต่อ การปฏิบัติงาน และรักษาคนเก่งให้อยู่กับองค์กร

- องค์กรสุราฯ อยู่ระหว่างการจัดทำร่างโครงสร้างสวัสดิการ ร่างโครงสร้างเงินเดือน เพื่อที่จะนำมาปรับใช้ภายในองค์กร แต่ยังติดข้อจำกัดในเรื่องของกฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง กับการเติบโตในสายอาชีพ รวมถึงมีการกลั่นกรองหลายขั้นตอน จึงทำให้ยังไม่สามารถดำเนินการ ได้สำเร็จและบรรลุตามเป้าหมาย นอกจากนี้ ควรนำความต้องการของกลุ่มและส่วนบุคลากร มาใช้ในการออกแบบแนวทางการพัฒนาผลตอบแทนและสิทธิประโยชน์ให้สอดคล้องกับ ความต้องการที่แตกต่างกันของแต่ละกลุ่มและส่วนบุคลากร โดยคำนึงถึงความสัมพันธ์กับ ความสามารถในการหารายได้หรืองบประมาณขององค์กร

3. การพัฒนาทุนมนุษย์

- องค์กรสุราฯ ควรมีการจัดทำแผนพัฒนารายบุคคล (Individual Development plan: IDP) และแผนการพัฒนาบุคลากรระยะยาว (Development Roadmap) โดยพิจารณาถึงทักษะ ความเชี่ยวชาญที่จำเป็นต่อการดำเนินธุรกิจทั้งในปัจจุบันและในอนาคตที่ชัดเจน และครอบคลุม ทั้งผู้บริหารและพนักงาน รวมถึงควรมีการทบทวนสมรรถนะให้รองรับการเปลี่ยนแปลง ทางด้านเทคโนโลยีดิจิทัล นอกจากนี้ องค์กรสุราฯ ควรนำรูปแบบของการเก็บข้อมูลจำนวนชั่วโมง และประสิทธิผลของการพัฒนาบุคลากรแบบ Non-classroom ที่ได้กำหนดแนวทางไว้มาใช้ปฏิบัติ จริง โดยยังไม่พบการสร้างระบบนิเวศการเรียนรู้ (Learning Ecosystem) อีกทั้ง ควรเพิ่มเติมวิธีการ ประเมินประสิทธิผลของระบบการเรียนรู้และพัฒนาที่ครอบคลุมถึงรูปแบบการพัฒนาแบบต่างๆ ที่นอกเหนือจากการฝึกอบรม รวมถึงการสร้างแนวคิดและสร้างความรับผิดชอบในการพัฒนา ตนเอง (Self - learning)

- ไม่พบการวิเคราะห์ข้อมูลจากแหล่งที่มาภายนอก เพื่อใช้ในการจัดทำแผนสืบทอดตำแหน่ง และแผนการบริหารจัดการคนเก่ง รวมถึงไม่พบการนำแผนสืบทอดตำแหน่ง (Succession plan) ไปใช้จริงและติดตามประเมินผลหลังเข้ารับตำแหน่ง

- ไม่พบการนำแผนงานการบริหารจัดการคนเก่งไปใช้จริง และการใช้ข้อมูลย้อนกลับจากการดำเนินงานตามแผนงานประจำปี รวมถึงข้อมูลจากแหล่งอื่น ๆ มาปรับปรุงให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ

- การแต่งตั้งคณะกรรมการดูแลเรื่องพิจารณาระดับตำแหน่งของพนักงาน ยังมีรอบในการประชุมไม่เป็นระบบ และสามารถดำเนินงานตามแผนงานประจำปีได้ครบถ้วน รวมถึงไม่พบ ความเชื่อมโยงกับแผนยุทธศาสตร์องค์กร และแผนงาน/ระบบงานที่สำคัญ

4. กลไกที่สนับสนุนการบริหารและพัฒนาทุนมนุษย์

- ระดับความผูกพันของบุคลากรยังไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด และไม่พบปัจจัยด้านความผูกพันของบุคลากร เพื่อนำไปสู่การจัดทำแผนเสริมสร้างความผูกพันองค์กร รวมถึงการสร้างประสบการณ์ ที่ดีให้แก่บุคลากร (Employee experience)

- องค์การสุราฯ ควรมีการกำหนดพฤติกรรมที่พึงประสงค์ และการจัดกิจกรรมต่างๆ ในการเสริมสร้างค่านิยมองค์กร เพื่อให้บุคลากรทุกระดับได้ตระหนักและปฏิบัติจนเกิดเป็น วัฒนธรรมองค์กร (Corporate culture)

- องค์การสุราฯ ควรมีการดำเนินการด้านการจัดการการเปลี่ยนแปลง (Change Management) ที่เป็นระบบ

- องค์การสุราฯ ควรมีการสื่อสารภายในองค์กร (Internal communication) ในเรื่องที่มีความสำคัญ ถูกออกแบบตามพฤติกรรมและความคาดหวัง (Preferences) ของบุคลากรผู้รับสารในแต่ละกลุ่ม หรือส่วน

- องค์การสุราฯ ยังไม่มีการนำข้อมูลมาใช้ในการวิเคราะห์และคาดการณ์ (HR analysis & analytics) อย่างเป็นระบบ เพื่อการตัดสินใจในงานด้านต่างๆ และควรมีการพัฒนาเครื่องมือ/Platform/ Application/ ระบบเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในงานด้าน HR และเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่บุคลากร อีกทั้งควรกำหนดกลไกหรือกระบวนการติดตามและประเมินผลเทคโนโลยีดิจิทัลด้าน HR ที่นำมาใช้ เพื่อปรับปรุงและพัฒนาเครื่องมือ/ระบบเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในงานด้านบริหารและพัฒนาทุนมนุษย์ และอำนวยความสะดวกให้แก่บุคลากรมากยิ่งขึ้น

- องค์การสุราฯ ควรเชื่อมโยงแผนงานด้านความปลอดภัย กับแผนบริหารความเสี่ยง และสร้างความตระหนัก โดยการจัดกิจกรรมที่สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความปลอดภัยและการสร้างสภาพแวดล้อมที่ดีในการทำงาน เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมและส่งเสริมให้พนักงานเห็นถึงความสำคัญและนำไปปรับใช้ในการปฏิบัติงานอย่างถูกต้อง

- บุคลากรของหน่วยงานที่รับผิดชอบด้าน HR ควรพัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลา เพื่อให้มีทักษะและสมรรถนะที่เพียงพอที่จะขับเคลื่อนงานด้านการบริหารและพัฒนาทุนมนุษย์ต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยควรปรับบทบาทการดำเนินงานในการเป็นหุ้นส่วนทางธุรกิจ (Strategic Partner) หรือที่ปรึกษา (Internal Consultant) ด้าน HR ของสายงานภายในองค์กรให้ชัดเจน พัฒนางานของ HR ให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี นอกจากนี้ ควรมีการกำหนดแนวทาง/วิธีการในการสอบทานการดำเนินงานของกระบวนการที่สำคัญด้าน HR (HR audit)